

УДК 519.713.1

А.М. ЧЕБОТАРЬОВ

Інститут кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України, Київ, Україна,
e-mail: ancheb@gmail.com.

ПОБУДОВА $-\omega$ -РЕГУЛЯРНОГО ВИРАЗУ, ЗАДАНОГО ГРАФОМ ЕЛЕМЕНТАРНИХ ПРОДОВЖЕНЬ

Анотація. Під час синтезу Σ -автомата, специфікованого мовою LP, виникає задача подання множини $-\omega$ -слів, що задає формула $F(t)$, у вигляді $-\omega$ -регулярного виразу. Побудова цього виразу ґрунтується на відповідності між структурними елементами формул та $-\omega$ -регулярних виразів. Для забезпечення такої відповідності запроваджено дві додаткові операції над $-\omega$ -регулярними множинами, що відповідають операціям квантифікації у формулах. Задача зводилася до обчислення $-\omega$ -регулярних виразів, що визначаються цими операціями. У його основі лежить побудова графу елементарних продовжень, де певна множина нескінченних шляхів відповідає всім $-\omega$ -словом, що належать $-\omega$ -регулярній множині, яку потрібно обчислити. Запропоновано метод побудови $-\omega$ -регулярного виразу, що задається таким графом. Цей метод базується на розв'язанні системи лінійних рівнянь над $-\omega$ -регулярними множинами.

Ключові слова: $-\omega$ -слово, $-\omega$ -регулярний вираз, префіксно-замкнута множина $-\omega$ -слів, граф елементарних продовжень, лінійне рівняння над $-\omega$ -регулярними множинами.

ВСТУП

У праці [1] розглянуто подання множини $-\omega$ -слів, заданої формулою $F(t)$ мови LP, у вигляді $-\omega$ -регулярного виразу. Побудова такого виразу ґрунтується на відповідності між операціями, за допомогою яких будуються формули, і операціями, що використовуються в $-\omega$ -регулярному виразі. Для забезпечення цієї відповідності було введено дві додаткові операції над $-\omega$ -регулярними множинами, які відповідають операціям квантифікації у формулах. Задача зводилася до обчислення $-\omega$ -регулярних виразів, що визначаються цими операціями. В основі таких обчислень лежить обчислення $-\omega$ -регулярного виразу для операції $\wp(R)$, яка визначає максимальну префіксно-замкнуту підмножину $-\omega$ -регулярної множини R . Для цього будувався розмічений граф елементарних продовжень, кожний нескінченний шлях в якому породжує $-\omega$ -слово, що належить множині $\wp(R)$. Враховуючи, що циклам у такому графі відповідають операції $*$, або $^{-\omega}$ в $-\omega$ -регулярному виразі, нескладно записати $-\omega$ -регулярний вираз, який визначає цей граф. Проте для графів із великою кількістю вкладених циклів така задача істотно ускладнюється. Отже, потрібний формальний спосіб побудови $-\omega$ -регулярного виразу, що відповідає графу елементарних продовжень. У цій роботі запропоновано такий спосіб, який ґрунтується на розв'язанні системи лінійних рівнянь над

© А.М. Чеботарьов, 2022